

Staatsblad302.

23 April 1936.

WET tot bescherming van de bevolking tegen luchtaanvallen.

Wij WILHELMINA, enz. ... doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is bepalingen vast te stellen tot het treffen van maatregelen om zooveel mogelijk de gevaren te beperken, voor de bevolking voortvloeiende uit luchtaanvallen:

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State, enz.

Artikel 1.

1. Met het oog op de beperking van de gevaren, voor de bevolking voortvloeiende uit luchtaanvallen, wordt voor de gemeenten, naar den graad, waarin zij aan luchtaanvallen zijn blootgesteld, een klasse-indeeling ingesteld hij algemeenen maatregel van bestuur, waarin mede de maatregelen worden vastgesteld, welke voor de onderscheidene klassen toepassing vinden.
2. Deze maatregelen betreffen de organisatie van de bescherming van de bevolking tegen gevaren, voortvloeiende uit luchtaanvallen, en in het bijzonder:
 - a. de waarschuwing en alarmeering;
 - b. de taak van politie, brandweer, geneeskundigen dienst, reinigingsdienst en andere diensten der gemeenten;
 - c. de organisatie van hulpdiensten;
 - d. de opleiding van het personeel, dat metterdaad moet optreden;
 - e. de verlichting;
 - f. de voorlichting van de bevolking;
 - g. de algemeene of bijzondere gedragsregels voor de bevolking;
 - h. de middelen van bescherming en ontsmetting;
 - j. de verplichtingen van bedrijven, diensten en instellingen;
 - k. de bescherming van schatten van geschiedenis, kunst en wetenschap.

Artikel 2

1. Wij bepalen, op voordracht van Onze Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Defensie, tot welke gevarenklasse, als bedoeld in artikel 1, elke gemeente behoort.
2. Onze Minister van Binnenlandsche Zaken kan in verband met bijzondere omstandigheden bepalen, dat in door hem aan te wijzen gemeenten, niet gerangschikt in de lichtste gevarenklasse, sommige van de in artikel 1 bedoelde maatregelen voorloopig geheel of ten deele buiten toepassing zullen blijven.

Artikel 3

1. In elke gemeente is de burgemeester belast met de uitvoering van de in artikel 1 bedoelde maatregelen.
2. Indien de burgemeester niet of niet behoorlijk voor de uitvoering, bedoeld in lid 1, zorg draagt, kan door of namens Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken daarin worden voorzien.

Artikel 4

1. Wij kunnen bepalen, dat de burgemeesters van twee of meer gemeenten samenwerking tot stand brengen nopens de uitvoering van de in artikel 1 bedoelde maatregelen.

2. Indien binnen een door Ons gestelden termijn de gewenschte samenwerking niet is tot stand gekomen, kan daarin door of namens Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken worden voorzien.

Artikel 5

Ten behoeve van de uitvoering van deze wet wordt Onze Minister van Binnenlandsche Zaken bijgestaan door een inspectie.

Artikel 6

1. Voor het bouwen, het geheel of voor een gedeelte vernieuwen, het veranderen of het uitbreiden van woningen of andere gebouwen, welke grondoppervlak bij algemeenen maatregel van bestuur aangegeven grenzen overschrijdt, kan Onze Minister van Binnenlandsche Zaken, met het oog op de beperking van de gevaren, voor de bevolking voortvloeiende uit luchtaanvallen, bijzondere voorzieningen eischen.

2. De kosten, welke uitsluitend een gevolg zijn van het treffen van zoodanige bijzondere voorzieningen, komen ten laste van het Rijk.

3. Indien omtrent het bedrag van de kosten, bedoeld in het vorige lid, geen minnelijke schikking kan worden getroffen, wordt dit bepaald door den rechter, binnen wiens rechtsgebied de woning of het gebouw ligt of komt te liggen.

4. Wij kunnen voor de uitvoering van dit artikel de noodige voorschriften geven bij in het Staatsblad te plaatsen besluit.

Artikel 7

1. De gebruikers van woningen en andere gebouwen, waarin, krachtens het vorige artikel, voorzieningen zijn getroffen tot het inrichten van openbare schuilplaatsen, zijn verplicht op eerste aanzegging door of vanwege den burgemeester deze schuilplaatsen onverwijld te ontruimen en te zijner beschikking te stellen.

2. Indien woningen en andere gebouwen ten gevolge van den daarop krachtens het vorige lid rustenden last in waarde zijn verminderd, worden de belanghebbenden deswege uit 's Rijks kas schadeloos gesteld.

3. Indien omtrent de schadeloosstelling, bedoeld in het vorige lid, geen minnelijke schikking kan worden getroffen, wordt zij bepaald door den rechter, binnen wiens rechtsgebied de woning of het gebouw is gelegen.

Artikel 8

1. Bij dringend of dreigend gevaar voor luchtaanvallen kan op last van den burgemeester onmiddellijk tot het in gebruik nemen van eigendommen worden overgegaan.

2. Hij zorgt voor onverwijld openbare bekendmaking ter plaatse.

Artikel 9

1. Voor het in gebruik nemen van eigendommen, als bedoeld in de artikelen 7 en 8, wordt voor geleden schade, tenzij het tegendeel is overeengekomen, ten laste van het Rijk aan den rechthebbende schadeloosstelling verleend.

2. Tot het erlangen van zoodanige schadeloosstelling moet de rechthebbende een aanvraag indienen aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken binnen zes maanden na het in gebruik nemen van den eigendom.

3. Binnen twee maanden, nadat de aanvraag is ontvangen, biedt Onze voornoemde Minister aan den rechthebbende een bepaalde som als schadeloosstelling aan, of geeft hij, indien binnen dien

termijn de eigendom niet weder ter beschikking van denrechthebbende is gesteld, een verklaring af, dat deze aanspraak kan maken op schadeloosstelling.

4. Indien de rechthebbende binnen den in het vorige lid gestelden termijn geen aanbod of verklaring heeft ontvangen of indien hij de aangeboden schadeloosstelling niet voldoende acht, kan hij het geschil op de gewone wijze bij den rechter, binnen wiens rechtsgebied de ingebruikneming heeft plaats gehad, aanbrengen.

5. Indien de ingebruikneming langer dan twee maanden duurt, kan Onze voornoemde Minister een voorschot verleen.

Artikel 10

1. Na verkregen goedkeuring van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken kunnen in gemeenten oefeningen worden gehouden.

2. Onze voornoemde Minister kan opdracht geven tot het houden van oefeningen, onder het aangeven van aard en omvang daarvan. In de gemeenten, gerangschikt in de lichtste gevarenklasse, zullen deze oefeningen uitsluitend worden gehouden, indien en voor zoover daartoe aanleiding bestaat in verband met samenwerking met gemeenten gerangschikt in een andere gevarenklasse.

3. Wij kunnen voor de uitvoering van dit artikel de noodige voorschriften geven.

Artikel 11

1. De kosten, voortvloeiende uit de uitvoering van de maatregelen, bedoeld in artikel 1, komen, voor zoover deze in alle klassen gelden, ten laste van de gemeenten.

2. De kosten, voortvloeiende uit de uitvoering van de overige maatregelen, bedoeld in artikel 1, komen ten laste van het Rijk.

3. Voor zooveel organen van het Rijk aan oefeningen deel nemen, draagt het Rijk de aan die deelneming verbonden kosten.

4. Voor zooveel openbare diensten van andere publiekrechtelijke lichamen aan oefeningen deelnemen, dragen die publiekrechtelijke lichamen de aan die deelneming verbonden kosten.

5. Voor zooveel bedrijven, dan wel onderdelen daarvan, deelnemen aan oefeningen, dragen die bedrijven de aan die deelneming verbonden kosten.

6. Niemand zal aanspraak kunnen maken op vergoeding van schade, als gevolg van plaats gehad hebbende oefeningen of wegens deelneming aan zoodanige oefeningen, op grond van derving van inkomsten of van belemmeringen in de uitoefening van zijn beroep of bedrijf.

Artikel 12

Ieder is verplicht de door de burgemeester schriftelijk van hem gevorderde medewerking tot uitvoering van deze wet te verleen en, indien bij openbare bekendmaking door den burgemeester algemeene of bijzondere gedragsregels zijn voorgeschreven, zich daarnaar te gedragen.

Artikel 13

1. Hij, die opzettelijk aan een verplichting, als bedoeld in het vorige artikel, niet voldoet, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of geldboete van ten hoogste duizend gulden.

2. Hij, aan wiens schuld is te wijten, dat aan een verplichting, als bedoeld in het vorige lid, niet wordt voldaan, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of met een geldboete van ten hoogste vijf honderd gulden.

3. Indien het feit is gepleegd in geval van oorlog of oorlogsgevaar, worden de in de vorige leden gestelde maxima verdubbeld.
4. De feiten, strafbaar gesteld in dit artikel, worden beschouwd als misdrijf.

Artikel 14

Met het opsporen van de feiten, bij deze wet strafbaar gesteld, zijn, behalve de ambtenaren, aangewezen bij artikel 141 van het Wetboek van Strafvordering, belast de ambtenaren van Rijks- en gemeentepolitie, alsmede zij, die daartoe bij algemeenen maatregel van bestuur zijn aangewezen.

Artikel 15

1. Zij, die met het opsporen van de overtredingen dezer wet zijn belast, zijn bevoegd daartoe elke plaats, daaronder begrepen besloten lokalen, erven en woningen, te betreden.
2. In woningen treden zij tegen den wil van den bewoner niet binnen, dan op vertoon van een bijzonderen schriftelijken last van den commissaris van politie, en in gemeenten, waar geen commissaris van politie is, van den burgemeester.
3. Van dit binnentreden wordt binnen tweemaal vier en twintig uur proces-verbaal opgemaakt, dat aan den bewoner in afschrift wordt uitgereikt.

Artikel 16

1. De personen, bedoeld in artikel 14, naar wier oordeel iemand, een feit pleegende, strafbaar gesteld bij deze wet, de bescherming tegen luchtaanvallen of het welslagen van een oefening in gevaar brengt, zullen den overtreder aanmanen, op staanden voet de noodige maatregelen te treffen.
2. Wanneer in het geval, bedoeld in het vorige lid, de overtreder in gebreke blijft de noodige maatregelen te treffen, zijn zij bevoegd, zelfs tegen den wil van den overtreder en op diens kosten, die maatregelen te treffen of te doen treffen. Zij zijn in dat geval bevoegd zoo noodig te allen tijde een woning tegen den wil van den bewoner te betreden, waartoe de commissaris van politie, en in gemeenten, waar geen commissaris van politie is, de burgemeester een algemeenen last kan verstrekken.
3. Van een en ander maken zij binnen tweemaal vier en twintig uren proces-verbaal op.

Artikel 17

In de Woningwet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

Na artikel 1 wordt ingevoegd een nieuw artikel 1bis, luidende:

Artikel 1bis. Voor het bouwen, het geheel of voor een gedeelte vernieuwen, of veranderen of het uitbreiden van woningen en andere gebouwen, als bedoeld in artikel 6 van de Wet betreffende bescherming tegen luchtaanvallen, kan Onze Minister van Binnenlandsche Zaken bijzondere voorzieningen eischen, welke in verband met vorengenoemde wet moeten worden getroffen.

Na artikel 6 wordt ingevoegd een nieuw artikel 6bis, luidende:

- Artikel 6bis. 1. Voor zoover de schriftelijke vergunning, genoemd in artikel 6, eerste lid, wordt gevraagd met betrekking tot een woning of ander gebouw, als bedoeld in artikel 6 der Wet betreffende bescherming tegen luchtaanvallen, zenden Burgemeester en Wethouders, alvorens op het verzoek om vergunning te beslissen, een exemplaar daarvan, met de bijbehorende stukken, aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken.
2. De termijn, bedoeld in artikel 6, vierde lid, wordt in dat geval verlengd met een termijn van ten hoogste vijf weken.

3. Onze voornoemde Minister doet de hemovereenkomstig het eerste lid toegezondenstukken uiterlijk vier weken na ontvangst - waarvan hij aan Burgemeester en Wethouders kennis geeft - weder aan Burgemeester en Wethouders toekomen en deelt daarbij mede, welke voorzieningen in verband met de bescherming tegen luchtaanvallen moeten worden getroffen.

4. Indien het onderzoek naar de eventueel te treffen voorzieningen dit vereischt, kan Onze voornoemde Minister binnen vier weken na ontvangst van de stukken, de in het tweede en in het derde lid genoemde termijnen elk alsnog met ten hoogste vier weken verlengen. Hij geeft van deze verlenging terstond kennis aan Burgemeester en Wethouders.

5. Burgemeester en Wethouders zijn verplicht de overeenkomstig dit artikel aan hen medegedeelde vereischte voorzieningen als voorwaarden te verbinden aan de vergunning, te verlenen ingevolge artikel 6, eerste lid.

6. Indien Burgemeester en Wethouders binnen de daarvoor bij dit artikel bepaalde termijnen van Onzen voornoemden Minister geen mededeeling omtrent de te eischen voorzieningen, bedoeld in het derde lid, hebben ontvangen, handelen zij alsof geen bijzondere voorzieningen worden geëischt.

In artikel 7 wordt de eerste zin van het eerste lid vervangen door het volgende voorschrift:

Van het besluit, bedoeld in artikel 6, zesde lid, is, met uitzondering ten aanzien van de eischen, welke ingevolge de beslissing van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, gegrond op artikel 1bis, worden gesteld, beroep op den gemeenteraad toegelaten volgens regelen, bij plaatselijke verordening vast te stellen.

Artikel 18

In de Onteigeningswet wordt achter artikel 76f ingevoegd een nieuw artikel 76f bis, luidende: Artikel 76f bis. Wanneer door Ons is bekend gemaakt, dat oorlogsgevaar in den zin, waarin dat woord in 's lands wetten wordt gebezigd, aanwezig is, of wel wanneer de krijg is uitgebroken, kunnen, na bijzondere of algemeene magtiging van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, door of op last van de burgemeesters verbruiksartikelen, bestemd voor bescherming en ontsmetting in verband met de beperking van de gevaren voor de bevolking voortvloeiende uit luchtaanvallen, in de gemeente aanwezig, onmiddellijk en zonder eenige formaliteit worden in bezit genomen.

De artikelen 76a, derde, vierde, vijfde en zesde lid, 76b, 76c, 76e en 76f vinden overeenkomstige toepassing.

Artikel 19

In de wet van 23 Mei 1899 (Staatsblad n°. 128), sedert gewijzigd, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

Na artikel 17bis wordt ingevoegd een nieuw artikel 17ter, luidende: Artikel 17ter. Het militair gezag is, na overleg met het betrokken burgerlijk gezag, bevoegd de bescherming van de bevolking tegen luchtaanvallen te regelen en, zoo noodig, de bevoegdheden bij de wet ter zake aan het burgerlijk gezag toegekend, tot zich te trekken.

Na artikel 29 wordt ingevoegd een nieuw artikel 29bis, luidende:

Artikel 29bis. Het militair gezag is bevoegd, de bescherming van de bevolking tegen luchtaanvallen te regelen en zoo noodig de wettelijke bepalingen betreffende de bescherming van de bevolking tegen luchtaanvallen zoodanig te wijzigen, als in het belang van de algemeene veiligheid noodig wordt geacht.

Artikel 20

1. Deze wet treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

2. Zij kan worden aangehaald onder den titel van „Wet betreffende bescherming tegen luchtaanvallen”.

Lasten en bevelen, enz.:

Gegeven te 's-Gravenhage, den 23 sten April 1936.

WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche. Zaken,
J.A. de Wilde.

De Minister van Staat,
Minister van Defensie a.i.,
H. Colijn.

De Minister van Sociale Zaken,
M. Slingenberg.

(Uitgegeven 28 April 1936.)